

POBLE, NACIÓ, ESTAT

No fa pas molt temps va arribar a les meves mans un llibre titulat «Filosofia Jurídica i Social» del qual n'és autor Wilhem Sauer, professor de la Universitat de Königsberg, traduït a l'espanyol directament de l'alemany per Luis Legaz, professor de la Universitat de Saragossa. Es tracta d'una edició de l'any 1933, de l'Editorial Labor.

De la seva lectura he parat especial atenció en el capítol que tracta de «Poble, Nació, Estat» i m'ha semblat oportú deixar aquí constància d'alguns criteris que sobre aquest punt sosté l'autor. Els transcriu traduïts a la nostra llengua.

Diu: «Es corrent de veure equiparats els conceptes de Poble i Nació amb l'Estat, principalment en el sentit de comunitat estatal» i parla també «d'un poble de l'Estat». Continua l'autor: «El cert és que es tracta de tres productes diferents que, en la seva essència mai coincideixen, i que en la forma de manifestar-se, en la realitat històrica, no és precís que coincideixin». Vilhem Sauer que, segons el traductor, la Universitat de Königsberg ha resumit la seva àmplia i peculiar ideologia que exposa en una sèrie d'obres de magne calibre científic, quan parla d'Alemanya diu: «tardà molt en ésser una Nació»; «Un poble, ja ho era abans, car el sentiment nacional» diu que no va néixer fins al segle XIX. Sauer, a continuació, fa comparances sobre els estats suís, belga, xecoslovac, polac, rumà, que aglutinen diverses nacions, i fa esment que abans de la Guerra Mundial (1914-1918), exemples semblants ho eren Àustria, Hongria, Rússia, Turquia...

Sauer afirma: «L'estat és la forma jurídica; el Poble i la Nació són els continguts socials». I afegeix encara: «Per altra part el Poble es distingeix de la Nació en què el Poble es mira, preferentment, la igualtat de llinatge, i a la Nació la igualtat específica de la cultura». I, no en té prou Sauer, amb aquestes afirmacions car a continuació aclareix dient-nos: «Perquè es pugui parlar de Nació manca un cert grau de maduresa de la cultura». Sols, llavors, afirma, s'origina la consciència de pertinença a aqueixa cultura concisa i és quan neix el sentiment nacional.

El punt de partida del sistema de Sauer, diu Luis Legal en el pròleg, ja no és teocrètic, sinó pràctic, i el seu «per a què» no és purament intel·lectual, sinó humà. Veiem-ho en aquestes afirmacions que segueixen: «La Nació és un fenomen propi de les fases més avançades de l'evolució de la cultura. En canvi el Poble és un producte social primari, el qual, no obstant, això, segueix coexistint amb les formacions més progressives, Estat i Nació, de les quals constitueix el substrat natural».

Observem ara, com Sauer a continuació defineix el concepte de Nació: «D'aquesta diversitat de la fase de l'evolució de la cultura, resulta que nació, però no el Poble, té d'estar delimitada per un determinat territori».

L'autor d'aquesta obra diu, també, que semblaria natural i àdhuc ideal que els tres productes, Poble, Nació, Estat, coincidissin en la seva plena manifestació real i històrica, però la realitat no és pas així, car afirma: «El poble subministra la sang, l'Estat el cos i la Nació l'esperit» com volguent-nos dir que vertaderament són tres els productes sociològics i diferents.

Si acceptem els principis de Sauer, quedaria clar que la Nació és l'ànima d'aquest cos representat per l'Estat. La Nació aporta a l'Estat la riquesa d'una cultura i d'una llengua, la manera de fer, de pensar i d'actuar molt peculiars que s'integren al pluralisme de conjunt. El poble, és la vida, és la força, és la vitalitat, car el Poble aporta a la Nació i aquesta a l'Estat, que només forma el cos jurídic, la iniciativa particular, el capital per al desenvolupament industrial i agrícola i l'esforç representat pel treball de cada dia i de cada moment. Sense Poble i sense Nació, l'Estat no és possible.

Els conceptes que hem transcrit tenen una semblança extraordinària amb Catalunya. Segles ha que Catalunya és un Poble plenament reconegut, el llinatge del qual té origen a més de mil anys d'història. Història que li ha donat un escut, una bandera, un himne, un Dret i sobretot un idioma propi, d'arrels romàniques, gregues i llatines.

Des de Guifré I El Pelós, fins a Prat de la Riba, i d'aquest fins els nostres dies, han transcorregut mil anys d'història, política i social, que han vingut a consolidar les nostres arrels. Des de Ramon Llull a Hacint Verdaguer i d'aquest a Pompeu Fabra, han transcorregut segles per a reafirmar la nostra identitat lingüística i amb la glorificació d'una Renaixença que ha conduït la llengua catalana, com a llengua europea. Des de les arades de Sant Benet, que transformaren les ortigues de la Marca Hispànica en camps de conreu, fins avui, el nostre poble s'ha transformat de la més elemental agricultura, a una població industrial de primer ordre.

Referint-nos a la nostra història local, l'any 987, aquest poblat, segons diu Antoni Bosch i Cardellach i posteriorment Miquel Carreras, ja surt relacionat amb el nom de Sabadell, en un cartolari que figura a l'Arxiu de Sant Cugat del Vallès, en el qual Lotari I, Rei dels Francs, concedí a l'Abat Ot moltes senyories, aous, delmes i possessions amb els quals cedeix el domini ple, absolut i lliure de Sabadell, que havia donat Nuterd, que conjuntament amb Luisande, foren els primers senyors de la terra de Sabadell.

Avui, modernament, Catalunya desenvolupa totes les seves activitats culturals per a penetrar espiritualment a altres pobles i per a transmetre'ls la seva cultura autòctona. Catalunya, per altra part, ha estat sempre oberta a totes les cultures estatals; ha acollit sense reserves milers i milers de famílies d'arreu de l'Estat al qual està integrada i que hi han arrelat i s'hi han integrat amb la seva llengua costums. Catalunya és un poble obert a totes les cultures d'Europa, i europeista és la seva mentalitat industrial i creativa. Catalunya ha sobreviscut per damunt de la seva història política adversa. Tot això és el que forma la seva característica nacional.

Si bé podem dir que en el segle X, la vila de Sabadell, com a tal no existia encara, però no tardà molt a ser-ho, i d'acord amb aquesta versió, també nosaltres, hem complert el mil·lenari, quan menys, del nostre topònim.

El que he dit de Catalunya, perquè, no dir-ho, també, de Sabadell?

Malgrat que, en el concert general de l'obra que he comentat, es nota la influència germànica del seu autor i del seu idealisme alemany, que moltes vegades no concorda amb la nostra mentalitat llatina, si avui Wilhem Sauer visqués i volgués escriure novament la seva «Filosofia Jurídica i Social» possiblement que, entre les Nacions que hi ha a Europa i que estan integrades o sotmeses a un Estat, no s'oblidaria d'incloure-hi, Catalunya.

